

kan danne sig en begrundet Opfattelse af, paa hvilket Grundlag Afgørelsen er truffet“. I Bemærkningerne siges det, at man herved har fastslaaet et Princip om Bevisførelsens Fiksering, hvis nærmere Udformning saa maa lægges i Retsanvendelsens Haand, idet det forbeholdes senere efter de indvundne Erfaringer at tage „hele Spørgsmaalet, derunder ogsaa om selve de nye Genoptagelsesregler, op til fornyet Behandling“.

Af de citerede Indhold af Forslaget vil det være klart, at det gaar langt uden for Rammen af et Tilbehør til en Regel om ekstraordinær Genoptagelse af Straffesager, og at det overhovedet vil betegne en af de i Retslivets daglige Praksis mest indgribende Ændringer, Retsplejeloven hidtil har modtaget. For det første angaar Regelen ogsaa borgerlige Sager, og den kræver udførlig Protokollation ikke blot med Henblik paa en mulig Genoptagelse, men ogsaa — og navnlig — med Henblik paa mulig Anke. Da Regelen ikke er givet ubetinget, men overlader det til Retten at skønne, om fuldstændig Protokollation maa anses paakrævet, forekommer det Udvalget, at den overhovedet ikke er egnet til at tjene det Formaal at underbygge en ekstraordinær Genoptagelse. Thi som foran fremhævet betyder ekstraordinær Genoptagelse af Kritik af Domstolens Arbejde som fejlfuldt i Ræsonnementet, men Domstolen selv vil naturligvis ikke gøre denne Anskuelse til Motiv for sig. Skulde den nye Retsbogsforskrift have en Betydning, der kunde komme eventuelle ekstraordinære Genoptagelsessager til gode, maatte det fakultative derfor omdannes til en fast Regel for Sager af en vis Art, formentlig de større. Men en nærmere Afgrænsning af disse vil være vanskelig, og det er ikke Hensigten at anbefale en saadan fast Regel, der — ikke mindst af Lægmandselementet — ved den Forlængelse af Retsmøderne, det betyder, vilde føles som et hemmende Baand paa Retsplejens Betjening, og hvis Følger vilde være vidtrækkende. Der synes nu slet ingen Grund at være til i det foreliggende Lovforslag om Genoptagelse i Straffesager at ændre Protokollationsreglerne for de borgerlige Sager. Hvis Regelen tænkes praktiseret efter sin Ordlyd ved borgerlige Sager, der kan ventes at blive ankede til Landsret eller Højesteret, er det i hvert Fald klart, at dette vilde have indgribende Følger for disse Rettets Arbejdsplaner og dermed saavel for Retspersonalet som Sagførerne. Man skal derfor indskrænke sig til nogle Bemærkninger om udvidet Protokollation i Straffesager. Som af Professor Hurwitz i Juristen S. 532 udviklet kunde en saadan være ønskelig af flere Grunde og ikke blot med Henblik paa fornyet Behandling af Straffesager, men det er bekendt, at den Anvendelse af Lægmandselementet, der nu er trængt igennem, har til Forudsætning, at man opgiver den gennemførte Skriftlighed i hvert Fald i den ældre Form som det ved Dommerens Medvirken optagne og af de til Retsbogen forklarende godkendte Protokollat. Det er imidlertid paa en Tilbagevenden hertil, den foreslaaede Regel om Retsbogens Førelse tager Sigte, medens Professor Hurwitz, anf. St., drøfter Mulighederne for at anvende Stenografer, en Foranstaltning, der mulig kunde gøre Nytte, men vilde være meget bekostelig. Det er jo ogsaa muligt, at en ikke alt for fjern Fremtid vil stille andre tekniske Hjælpemidler til Raadighed.

Efter det bemærkede maa man fraraade det i § 3 indeholdte omfattende og ubestemte Forslag, hvis Optagelse i Loven formentlig vilde skabe Forvirring i Retsplejen, og som ikke er organisk forbundet med den meget specielle nye Bestemmelse om ekstraordinær Genoptagelse af Straffesager, en Bestemmelse, der maa formodes kun med Aars Mellemlum at ville komme i Spørgsmaal, medens den udvidede Protokollation vilde blive daglig Pligt. For saa vidt Regelen imidlertid — hvad de foran gengivne Udtalelser i Bemærkningerne kunde anføres til Støtte for — er tænkt som en blot Henstilling, formener man, at den ikke vil paavirke Praksis, der har alt for stærke Motiver til at fortsætte ad de Veje, Mundtligheden kræver.

Troels G. Jørgensen.